

ELEMENTITET

- Elementen inom oss.

ELEMENTITET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ALLMÄNNA PRINCIPER	3
1.1 ELEMENTEN	3
1.2 DE SEXTON PERSONLIGHETSTYPERNA	5
1.3 KOPPLING TILL ANDRA TYPOLOGIER	6
1.4 ELEMENTEN OCH KÄNSLOR	8
2 Jord-kombinationer: (Tänkande Bedömare TJ, totalt 25 %)	9
2.1 JORD-VATTEN ■≈ (ESTJ, 13 %)	9
2.2 JORD ■■ (ISTJ, 6 %)	9
2.3 JORD-ELD ■☼ (ENTJ, 5 %)	10
2.4 JORD-VIND ■☾ (INTJ, 1 %)	10
3 Vatten-kombinationer: (Kännande Bedömare FJ, totalt 25 %)	11
3.1 VATTEN ≈≈ (ESFJ, 13 %)	11
3.2 VATTEN-JORD ≈■ (ISFJ, 6 %)	11
3.3 VATTEN-VIND ≈☾ (ENFJ 5 %)	12
3.4 VATTEN-ELD ≈☼ (INFJ 1 %)	12
4 Vind-kombinationer: (Förnimmande Varseblivare SP, totalt 38 %) ...	13
4.1 VIND-ELD ☼☼ (ESTP, 13%)	13
4.2 VIND-VATTEN ☼≈ (ESFP, 13%)	13
4.3 VIND-JORD ☼■ (ISTP, 6 %)	14
4.4 VIND ☼☼ (ISFP, 6 %)	14
5 Eld-kombinationer: (Intuitiv Varseblivare NP, totalt 12 %)	15
5.1 ELD ☼☼ (ENFP, 5 %)	15
5.2 ELD-VIND ☼☾ (ENTP, 5 %)	15
5.3 ELD-JORD ☼■ (INTP, 1 %)	16
5.4 ELD-VATTEN ☼≈ (INFP, 1 %)	16

1 ALLMÄNNA PRINCIPER

Detta dokument beskriver en psykologisk typologi, **Elementitet**, baserad på elementen **Jord** (■), **Vatten** (≈), **Vind** (☞) och **Eld** (⚙).

1.1 Elementen

Elementen står som symboler för psykologiska egenskaper, redan förut beskrivna med annan symbolik i andra typologier som Jungs eller NLP. Anledningen till att element-symboliken används här är att den är betydligt lättare att relatera till, associera till och minnas för lekmannen / klienten, som ju är den som främst bör kunna ha nytta av att göra en personlighetsbedömning av sig själv, av en partner eller av andra, typ team-medlemmar, ledare, etc.

JORD

- + Tänkaren. "Fast mark", den stabila grunden. Förutsägbar, närande, arbetar i det tysta, strukturerad, metodisk, lugn, självförtroende.
- Rigid, envis, lite tråkig, fastna i detaljer, pedanteri.

Typiskt språkbruk: analysera, beakta, detaljer, evidens, fakta, förstå, genomtänkt, helgjuten, information, jordfast, kunskap, logiskt, misstag, noggrant, ordentligt, planerat, rationellt, stabilt, tålmod, undersöka, verifiera, yrkesstolthet, åtagande, ärlighet, överväga.

"Detta komplicerade problem måste *analyseras noggrant* och måste *hanteras* på ett *planerat* och *genomtänkt* sätt, så att man skapar en *stabil grund*."

VATTEN ≈

- + Vital, tålmodig, flexibel, välkomnar förändring om den sker planerat, harmonisk, skapar balans, problemlösare, lagspelare.
- Identifierar sig med andra, svårt att säga nej, vill behaga, känslig.

Typiskt språkbruk: anpassa, bemöda sig, charmig, delaktighet, empati, förstå, generositet, hjälpsamhet, inlevelse, jämlikhet, kompis, levande, mänsklig, nere, olycklig, personligt, romantiskt, sensitiv, tvåsamhet, uppmärksamhet, varsamhet, ynnest, ångna, älska, önska.

"Det här *olycksaliga* problemet *behöver lösas* av *oss alla gemensamt*, med *ömsesidig respekt* och *samarbete*, på ett *flexibelt* sätt."

VIND

- + Spontan, friskt energisk, aktiv, klarar av motstånd, påverkar andra, observant.
- Rastlös, oförutsägbar, impulsiv, svår att lära känna, blir lätt uttråkad.

Typiskt språkbruk: attraktivt, blåsa på, chans, drag under galoscherna, entreprenör, förnya, ge järnet, högintressant, intensivt, jonglera, klockrent, lekfullt, match, nytt, ofarligt, pionjäranda, radikalt, snabbt, tråkigt, underbart, vasst, ypperligt, åhej, ändra, önskedröm.

"Det här *intressanta* dilemman kan ge mig ett *spännande tillfälle* att *testa olika nya idéer*, som *kanske* kan skapa *nya möjligheter*."

ELD

- + Entusiasmerande, intensiv, passionerad, målinriktad, orädd, drivande.
- Otålig, kan köra över andra, obalanserad, okänslig, grälsjuk.

Typiskt språkbruk: aktivitet, beslut, chef, direkt, energi, framåt, genomföra, hett, intensivt, jakt, kraft, lavaflöde, motstånd, nytändning, omgående, prioriterat, raketfart, satsa, toppa, ultimativ, viljestyrka, yxhugg, ångan uppe, ändamål, ögonblickligen.

"Det här *brännande* ärendet *måste skjutas framåt* genom att vi *tänder* på all vår *kraft*, och vi kommer *aldrig* att låta oss *kvävas* av några *hinder*!"

1.2 De sexton personlighetstyperna

Det vanligaste är att ens personlighetstyp domineras av en eller två av elementen. Därför beskrivs nedan hur en till två element kombineras på sexton olika sätt. Avsnitten beskriver kort huvudegenskaperna för de olika personlighetstyperna. Kombinationerna anges i ordning efter hur vanliga de är.

Eftersom Elementitet delvis bygger på Carl Jungs typologi Introvert/Extrovert, Känna/Tänka, Förnimma/Intuition, Varsebliva/Bedöma, och det vanligaste verktyget hittills för att arbeta med denna typologi är Myers/Briggs-testet, anges också Myers/Briggs-benämningen med tillhörande kod.

Beskrivningarna av de olika personlighetstyperna bygger också på andra typologier, framför allt sådana som använder elementsymboliken. Att använda fyra eller fem grundelement som symbol för psykiska och själsliga tillstånd har historiskt varit mycket vanligt, och flera av dessa traditioner är mångtusenåriga, många kommer från österländska religioner.

Anledningarna till att antalet fyra har valts och att elementen är Jord, Vatten, Vind och Eld används i Elementitet är flera:

- Antalet och egenskaperna ansluter sig till etablerad västerländsk tradition och ett århundrade av forskning.
- Element som symbol är lättare att associera till och minnas, än de Jungianska psykologiska egenskaperna, där flera av begreppen inte längre ingår i gängse språkbruk.
- Jord , Vatten , Vind och Eld , plus kombinationer av dessa är lättare att relatera till och minnas än förkortningarna ISTJ, INTJ, ESTJ, ENTJ, ISFJ, INFJ, ESFJ, ENFJ, ISTP, ISFP, ESTP, ESFP, INTP, INFP, ENTP, ENFP, eller NLP's Associera, Dissociera, "Chunk up", "Chunk down".

De sexton Elementiteterna skrivs symboliskt som:

 , , , , , , , , , , , , , , ,

- Element som symbolik för inre tillstånd har en mångtusenårig tradition.

1.3 Koppling till andra typologier

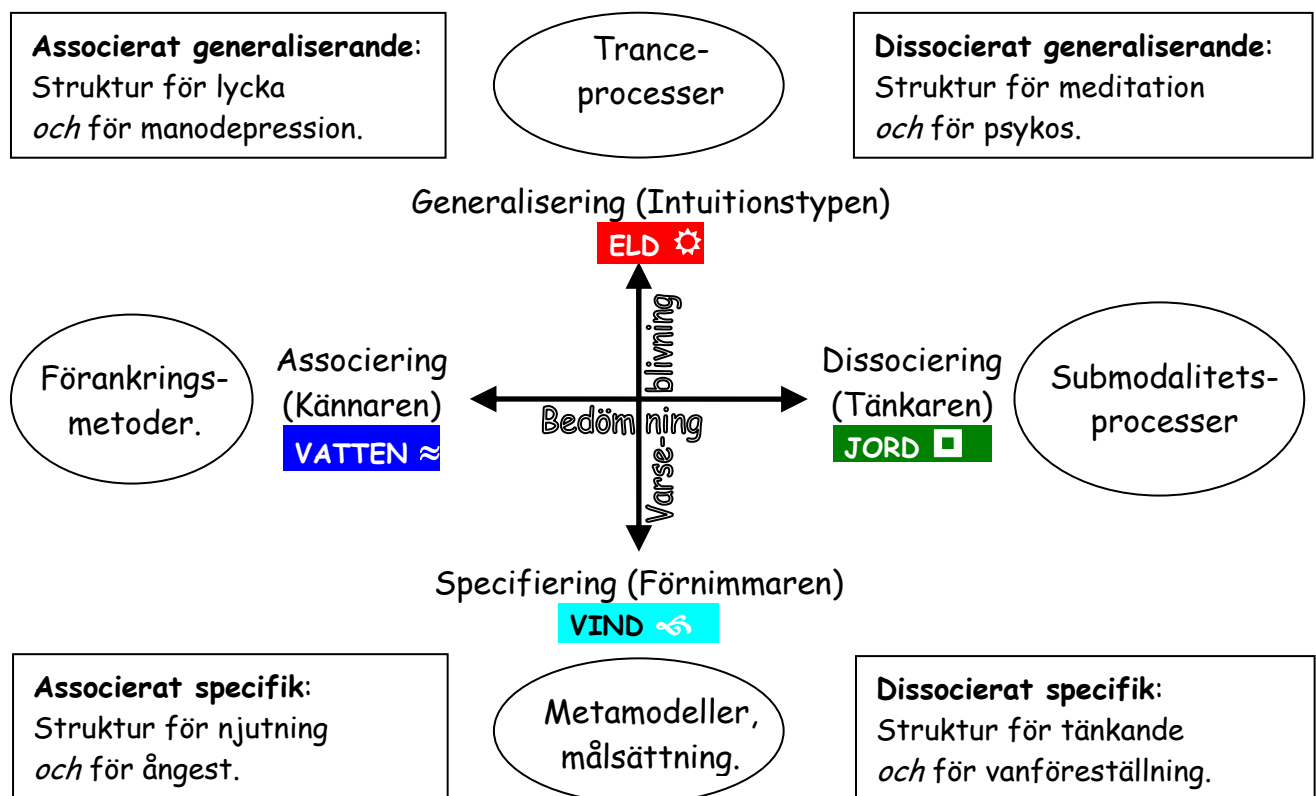
Figuren nedan visar grafiskt Elementitetsaxlarna:

Varseblivningsaxeln Eld - Vind,
Bedömningsaxeln Jord - Vatten.

I figuren kopplas Elementen också till andra personlighets-typologier, som

Jung/Myers-Briggs: Intuition - Förnimma, Känna - Tänka
NLP, Neurosemantics: Generalisera - Specificera, Associera - Dissociera.

I kvadraterna beskrivs strukturerna för sinnestillstånd där två av axlarna är aktiva, och i ovalerna anges vilka terapeutiska / coaching-metoder som lämpar sig bäst för de olika psykologiska typerna.

Nedanstående figur visar hur de sexton Elementiteterna fördelar sig inom den Jungianska typologin (Myers-Briggs-notation), och hur de fördelar sig längs NLPns varseblivningsaxlar Generalisera-Specificera / Associera-Dissociera.

Gula fält betecknar en extrovert personligheter, **blåa** fält betecknar introverta personligheter.

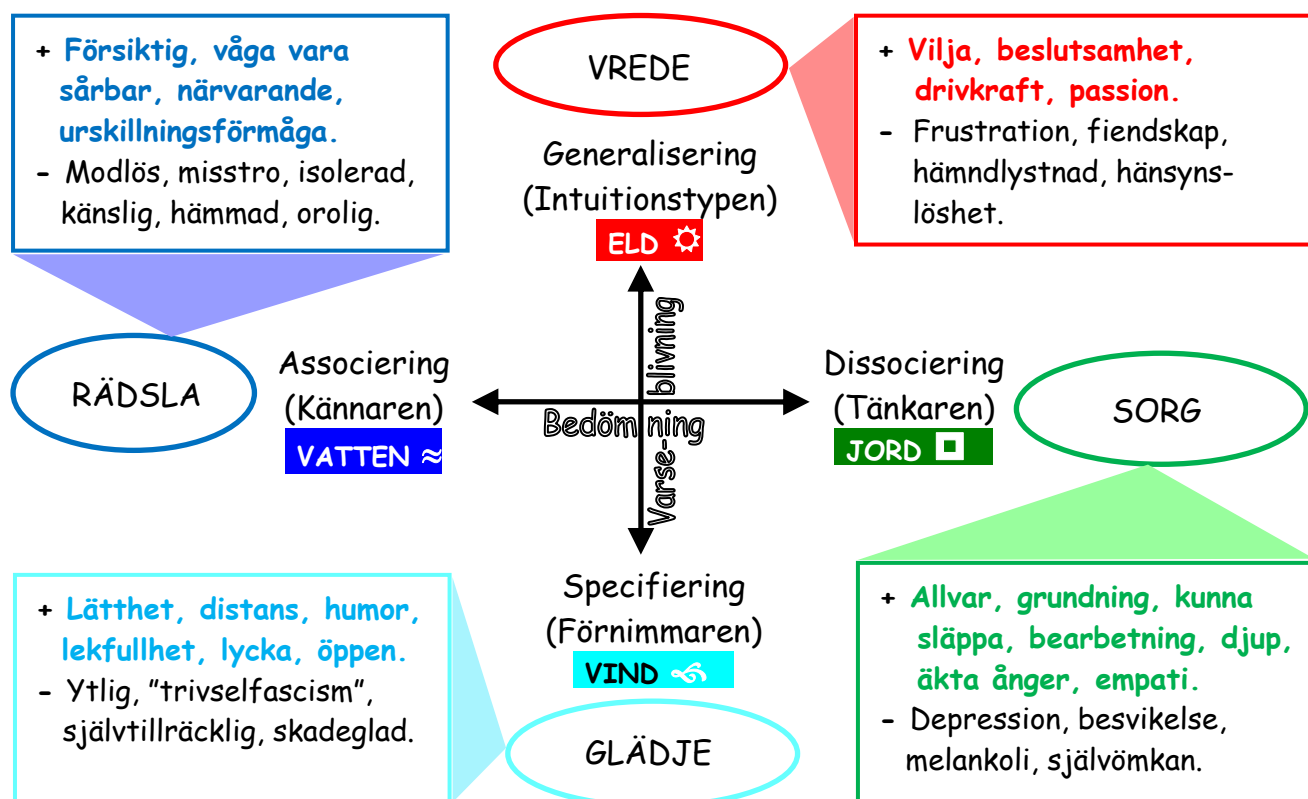
Generaliserande					
	FJ Kännande Bedömning	NP Intuitiv Varseblivning	TJ Tänkande Bedömning		
Associerande	 (ENFJ)	 (ENFP)	 (ENTP)	 (ENTJ)	Dissocierande
	 (INFJ)	 (INFP)	 (INTP)	 (INTJ)	
	 (ESFJ)	 (ESFP)	 (ESTP)	 (ESTJ)	
	 (ISFJ)	 (ISFP)	 (ISTP)	 (ISTJ)	
	SP Förnimmande Varseblivning				
Specificerande					

1.4 Elementen och känslor

Grundelementen är kopplade till grundkänslor, som kan bli lättare att förstå och hantera om man förstår denna koppling. Varje grundkänsla har både positiva och negativa aspekter.

- Man kan förstärka den positiva aspekten av en känsla genom att aktivera, identifiera sig med det grundelementet som är kopplat till känslan.
- Man kan bättre hantera en negativ aspekt av en grundkänsla genom att aktivera ett eller flera av de grundelement som inte kopplade till denna känsla.

Nedanstående figur illustrerar kopplingen mellan elementen och känslor:

En person som domineras starkt av ett element, kan uppvisa både de positiva och de negativa aspekterna av de till detta element kopplade känslorna. Genom att bli medveten om sin Elementitet kan man lära sig att hantera de negativa aspekterna av sina återkommande grundkänslor genom att utveckla och förstärka de element man har minst av i sin Elementitets-profil.

2 Jord-kombinationer: (Tänkande Bedömare TJ, totalt 25 %)

2.1 JORD-VATTEN (ESTJ, 13 %)

God kontakt med sin externa omgivning. "Stöttepelare", ansvarsfull. Logisk, lugn, analytisk, förutsägbar. Stor färdighet i att skapa organisation, regler, struktur, med fokus på hur detta hjälper andra. Saker ska göras ordentligt, kan bli otålig på de som slarvar, inte beaktar detaljer, som har avvikande åsikter. Lojal, stöttande mot arbetsgivare, arbetskamrater, familj. Flexibel, men bearbetar ny information långsamt och grundligt, vill helst arbeta med en sak i taget. Kan uppfattas som dålig lyssnare.

2.2 JORD (ISTJ, 6 %)

Praktiskt och realistiskt inriktad, målinriktad, uthållig, pålitlig. Fokus på regler, tidplaner, objektivitet, resultat. Arbetar i det tysta, behöver ingen uppmuntran, men presterar ändå mycket. Fokus på ansvar, ordning, noggrannhet i detaljer, rättvisa. Skapar gärna "perfekta" system för data, organisation, etc. Analytisk, hanterar gärna komplexa informationsmängder. Tar inte risker, vare sig för egen eller andras del. Tystlåten, allvarlig, strikt och praktisk klädsel, "ordentligt" uppförande.

2.3 JORD-ELD

(ENTJ, 5 %)

Ledaren, generalen. Modig, självsäker, drivande, humoristisk, charmig, kontrollerande. Drivs av att skapa effektiva och pålitliga strukturer som gör att andra leds mot målet. Fokus är dock mer på målet, policyn, inriktningen än på regler, struktur i sig. Om metoden, planen inte leder mot målet, överger Jord-Eld lätt planen till förmån för en bättre. Bra på att kommunicera sin vision till andra. Kan bli arbets- /ansvars-narkoman.

2.4 JORD-VIND

(INTJ, 1 %)

Entusiastisk, övertygande, kreativ, idealistisk, objektiv. Självsäker, på gränsen till att kunna vara självtillräcklig. Fokus på framtiden, möjligheter, logiskt empiriskt tänkande. Anpassar sig till strukturer, system bara om de är användbara. Extremt pragmatisk men kreativ, alltid öppen för nya idéer, söker aktivt efter nya uppslag. Betraktar världen som ett gigantiskt schackspel, enkom till för att utgöra verktyg för nya idéer. Jord-Vind kan bli överdrivet målinriktad, "enögd", kan drivas av ideal, idéer och kan då uppfattas som krävande, okänslig, omedgörlig. Kan få kämpa med inre konflikter mellan att vara praktiskt, noggrann och att samtidigt vilja agera snabbt, inspirerat.

3 Vatten-kombinationer: (Kännande Bedömare FJ, totalt 25 %)

3.1 VATTEN (ESFJ, 13 %)

Social, får sin energi genom kontakt med andra, drivs av att skapa harmoni i relationer, att se till att andras behov möts, att andra uppskattas, mår bra av att få uppskattning själv. Kan tendera att idealisera dem eller det han/hon beundrar. Lojal, samarbetsinriktad, omtyckt, samvetsöm, medkännande, flexibel, självupppoffrande, bra lyssnare. Bra "säljare", bra "lagspelare". Minns ofta vad andra heter i förnamn, även efter en första presentation. Fokus på harmoni, på "relationsområden" som hemmet, skolan, kyrkan, medborgargrupper, jobbet. Traditionsbunden, talar gärna nostalgiskt om ljusa minnen. Föredrar det förutsägbara. Kan tala i termer av "måsten", "borde", "bör inte". Lätt för att uttrycka sina känslor. Tråkas ut av detaljerad analys, allmänt filosoferande, men agerar ändå långsamt, försiktigt, efter att ha inhämtad alla andras åsikt. Fokus på att agera för det "allmänna Goda". Utsatta för orimliga krav eller kritik kan Vatten bli deprimerad, martyrisk, pessimistisk.

3.2 VATTEN-JORD (ISFJ, 6 %)

Vill tjäna andra, se till att andras behov möts, att andra lyckas, når sina mål. Dras till de behövande, respekterar auktoriteter. Självdisciplinerad, tålmodig, försiktig. Läger detaljer på minnet om de personer som känns viktiga för en. Viktiga värden: säkerhet, harmoni, kontinuitet, tradition, bevarandet av resurser, arbete, lojalitet. Absolut respekt för regler, procedurer. Om andra bryter mot regler blir Vatten-Jord irriterad men visar det inte, vänder ilska inåt som då blir muskelspänning, trötthet. Tar personligt ansvar för att regler följs, att arbete slutförs. Kan bli missförstådda, underskattade. Kan bli ointresserade av dem som inte behöver en. Kan bli rigid, envis.

3.3 VATTEN-VIND

(ENFJ 5 %)

Naturlig ledare, karismatisk, charmerande omedvetenhet - utgår från att andra kommer att göra det han/hon föreslår, att andra förstår vad han/hon säger. Lyckas också oftast med detta, och andra vänder sig själva till Vatten/Vind för att få råd och stöd. Fokus på samarbete, möta andras behov, ibland på bekostnad av sina egna. Vidsynt, empatisk, stöttande. Kommunikerar medkänsla, intresse, engagemang för andra, kan ibland leda till att känna överdrivet ansvar för hur andra känner. Kan idealisera relationer, kan förlora sig själv i dem, få andra att känna att de inte kan leva upp till Vatten/Vinds förväntningar.

3.4 VATTEN-ELD

(INFJ 1 %)

Fokus på möjligheter, har tydliga personliga värden, snabb till beslut. Stark vilja att hjälpa andra. Med sin djupa och ofta komplexa personlighet har Vatten-Eld lätt att förstå andras komplexitet, att förhålla sig till komplexa situationer. Empatisk, lyhörd för andra känslor och avsikter, till och med innan andra är medvetna om dem själva och kan då inte själv förklara hur det går till. Kan vara "oskyddad" och "ta in" andras disharmoni och må dåligt själv. Personer med extra-sensoriska förmågor (telepati, förkänning, etc) återfinns sannolikt ofta i denna grupp. Vatten-Eld kan vara svår att lära känna, har ett rikt inre liv men är inte öppna med detta mot andra än sådana han/hon litar på. Kan vara lättsårad. Beroende av vad andra tycker, ogillar konflikter. Rikt inre fantasiliv, intuitiv, ibland på rent geniala nivåer och kan vara en som skapar komplexa och vackra konstverk, matematisk forskning, etc.

4 Vind-kombinationer: (Förnimmande Varseblivare SP, totalt 38 %)

4.1 VIND-ELD (ESTP, 13%)

"Action-hjälte" - när Vind-Eld kommer in i rummet börjar saker att hända. "Ljuset tänds, musiken spelar upp, föreställningen börjar". Resurs-rik: passionerad, vänlig, sällskaplig, kommunikativ, optimistisk, visionär.

Det blir aldrig tråkigt runt Vind-Eld. Hans/hennes attraktionskraft, utåtriktade vänlighet och lite teatraliska stil gör att till och med vardagliga och rutinartade situationer känns spännande. Kvick, smart, humoristisk. Hypersensitiv för vad som motiverar eller driver andra, plockar upp det från subtila signaler som de flesta andra missar. Kan verka empatisk på grund av detta, vilket Vind-Eld dock inte är alls. Som den skoningslösa pragmatiker Vind-Eld är, använder han/hon den information han/hon intuitivt snappar upp för att med nerver av stål genomdriva sin agenda. Kan ibland verka våghalsig, sakna normal rädsla och försiktighet. Undviker/flyr situationer präglade av interpersonella spänningar. Kan kännas svår att förstå sig på. Orienterad mot människor, men föredrar att interagera med grupper, "publiken", att påverka och övertyga. Duktig nätverkare.

4.2 VIND-VATTEN (ESFP, 13%)

Utstrålar värme och optimism. Behaglig, rolig, charmerande, smart, generös, tillitsfull, uppmuntrande. Undviker att vara ensam, söker andras sällskap närhelst det är möjligt. Uppskattar livets goda - mode, god mat, stimulerande fritid. Skapar en stämning av "ät, drick och var glad" omkring sig, ser oftast glad ut. Kan upplevas som lite oförutsägbar, impulsiv. Kan verka medgörlig, men gör sedan som han/hon vill, baserat på vad som känns roligast. Kan tendera att förtränga det negativa i livet, egna negativa känslor. Kan bli generös på bekostnad av egna behov.

4.3 VIND-JORD

(ISTP, 6 %)

Fokus på att agera, men inte så uppenbart som för Vind-Eld. Att agera praktiskt, konkret, här och nu, kreativt. Uppfattas som spännande, spontan, kraftfull, analytisk, effektiv, ärlig. En konstnärssjäl. Beredd att offra tid och socialt umgänge för en aktivitet om den känns personligt meningsfull, och som Vind-Jord då driver sig själv att bemästra till 100%. Kan under sin ungdomstid vara skidluffare, surfare, eller liknande. Upplever gemenskap med andra bäst genom fysisk aktivitet. Kan i samtal person till person verka distanserad, avlägsen, men är ändå mycket beroende av uppskattning, att bli sedd.

4.4 VIND

(ISFP, 6 %)

"Den fria själen", har ett intensivt behov av att känna sig fri, även på bekostnad av sociala band. Engagerad, optimistisk, entusiastisk, vänlig, pratsam, humoristisk, oorganiserad. Observant, men slumpmässigt, kan upptäcka möjligheter andra inte sett. Fokus är på att uppleva, uppleva Livet, uppleva att Existera. Att uppleva sina känslor intensivt är viktigt, oberoende av om de är "logiska" eller irrationella. Upplever genom att "ta in", internaliserar konst, musik, poesi, vin, dans, allt man kan uppleva. Oförmögen och ovillig att sätta ord på upplevelsen. Andra människor är viktiga, men inte som sig själva, snarare för att de utgör det ramverk som möjliggör upplevelsen av att leva, här och nu, fullt ut. Kan hamna i överdrifter, bli överdrivet känslomässig, impulsiv, uttråkad.

5 Eld-kombinationer: (Intuitiv Varseblivare NP, totalt 12 %)

5.1 ELD (ENFP, 5 %)

Allt som händer betyder något för Eld. Betraktar livet som ett spännande drama. Medryckande entusiastisk men överkänslig mot att bli beroende av andra. Uppfattas som charmerande, varm, modig, rättfram, självsäker, men kan bli arg på dem med avvikande åsikter. Tävlingsmänniska, välkomnar konflikter, som Eld ser som skapande processer. Ständigt observant, har en ofta stark intuition för vad som driver och motiverar andra. Tolkar dock ibland in negativa och till och med felaktiga betydelser i det som händer. Förmåga till att vara fokuserad på en sak men är samtidigt medveten om vad som pågår omkring. Utövar stark påverkan på andra, genom sin närvaro och autenticitet. Elds uppmärksamhet är alltid riktad, aldrig passiv eller kringflackande. Trots detta känner Eld sig ofta otillräckligt spontan och autentisk, och kritiserar sig själv för att vara så självmedveten. Värderar stark känslomässig upplevelse, men är samtidigt rädd för att tappa kontakten med sina äkta känslor. Eftersom Eld är hypersensitiv och hyperalert, ständigt beredd på kris, kan Eld lida av muskelspänningar.

5.2 ELD-VIND (ENTP, 5 %)

Charmerande fri från det standardmässiga, traditionella, inrutade. Självsäker, tror benhårt på värdet av det han/hon gör. Alltid öppen för nya uppslag, men samtidigt pragmatisk, strävar alltid att använda medlen på bästa sätt mot uppsatta mål, vare sig i samspel med andra eller med konkreta uppgifter. Analytisk, uppskattar det komplexa, ständigt öppna för nya möjligheter. Intresserad av det mesta, utgör ofta en inspirationskälla för andra. Vill gärna göra saker på ett nytt sätt, även om det gamla sättet är OK. Nya idéer värderas dock alltid med utgångspunkt från sin användbarhet för det uppsatta slutmålet. *Stimuleras* av att höra "det är omöjligt", har den inre övertygelsen "jag kan fixa det". Denna övertygelse baseras inte på tron att hårt arbete kommer att "fixa det", snarare på tron på sin förmåga att improvisera, komma på i stunden vad som kommer att behöva göras.

5.3 ELD-JORD

(INTP, 1 %)

Precision i tanke och språk utmärker denna personlighetstyp. Hyperkänslig för motsägelser, underförstådd logik eller brist på logik i andras budskap. Överlägsen förmåga till intuitiv förståelse av komplexa fakta-sammanhang, förmåga till fokus och koncentration. Drivs av att förstå, att utröna underliggande "naturlagar" bakom det som sker. Har Eld-Jord en gång påbörjat en tankegång, fortsätter han/hon oförtröttligt tills allt är genomtänkt, analyserat och förklarat. Uppfattas som självsäker, rak, modig, analytisk, kontrollerande, otålig, kritisk, envis, visionär, intensiv. Kan bli en intellektuell snobb, bli irriterad på andra som inte förstår, uppfattas som arrogant. Föredrar böcker framför människors sällskap. Kan vara blyg, svår att lära känna. Flexibel i det mesta, utom när någon av Eld-Jords värden eller principer hotas - då blir han/hon fullständigt rigid.

5.4 ELD-VATTEN

(INFP, 1 %)

Lugn, behaglig, lite förtegen, ibland blyg. Kan utåt verka reserverad, men har ett varmt hjärta, ibland till och med passionerat för speciella personer, eller kan inom sig brinna för en Sak. Idealistisk, har en grundmurad känsla för heder, baserad på grundade inre värden. God kommunikatör, god lyssnare. Uppfattas som modig, rak, gott självförtroende, pionjär, som en som står för det han/hon tror på. Stryktålig, men slår aldrig andra.

Eftersom Eld-Vatten bara utgör en procent av mänskligheten, kan han/hon känna sig ensam, utanför i vissa sammanhang. Typiska representanter för Eld-Vatten är Sir Galahad i myten om den Heliga Graal, Mahatma Gandhi, Jean d'Arc, Moder Teresa. Eld-Vatten söker Enhet i livet, enhet mellan kropp och själ, mellan känsla och tanke. Genom sin längtan efter det Goda, blir Eld-Vatten hyperkänslig för negativa energier, ondska. Kan bli blögt idealistisk, gränslös, skapa stor oreda.